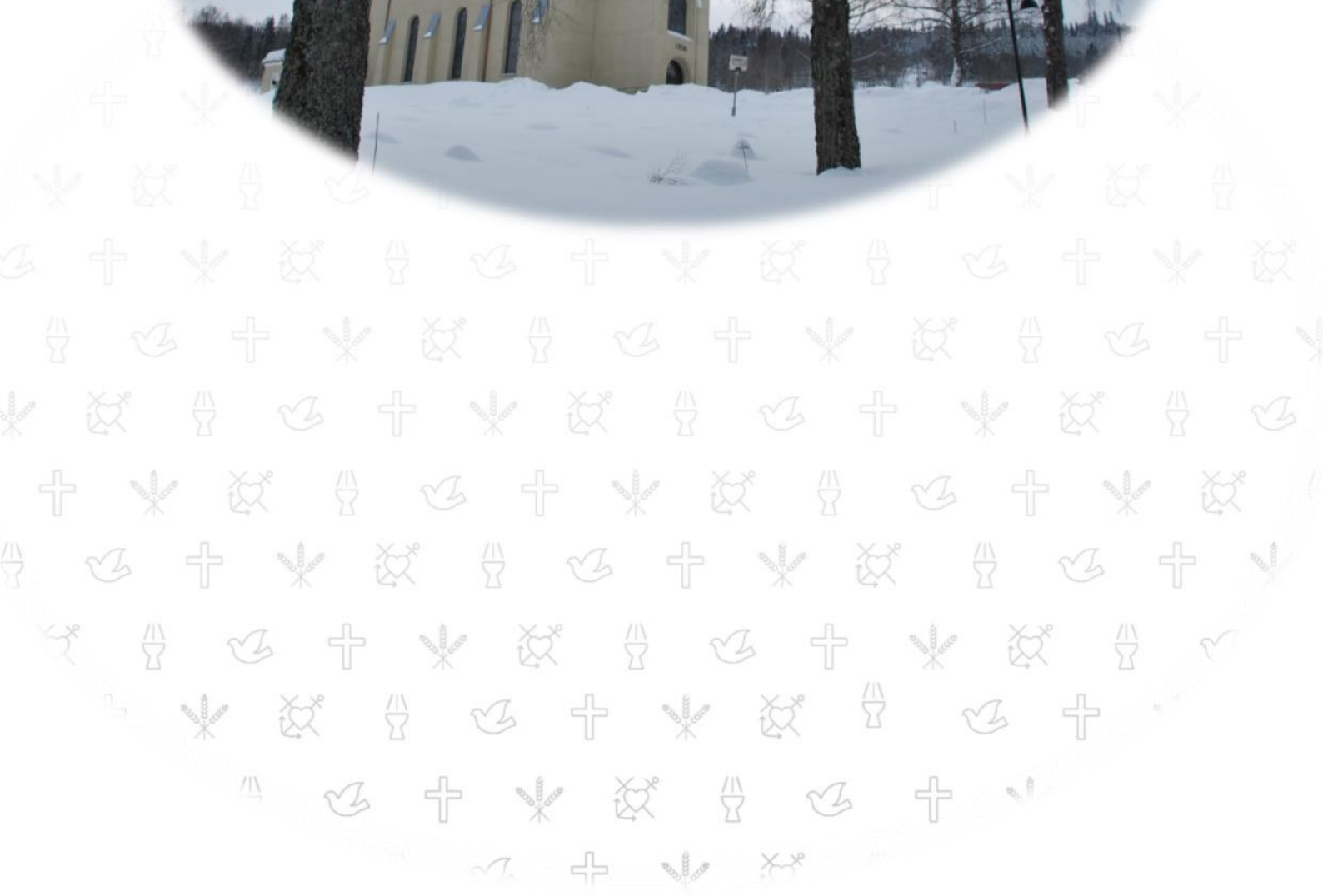

LIER KIRKELIGE FELLESRÅD

Årsrapport 2017

Mer himmel på jorda

Kirken vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus ved å være

bekjennende

Vi tilber og bekjenner troen på den treenige Gud sammen med den verdensvide kirken.

åpen

Vi er et fellesskap preget av likeverd, deltakelse og respekt for mangfold.

tjenende

Vi viser barmhjertighet, fremmer rettferdighet og verner om skaperverket.

misjonerende

Vi vitner om Jesus Kristus lokalt og globalt.

I perioden 2015–2018 vil vi at:

1. Gudstjenestelivet blomstrer

- Gudstjenesten gir et møte med det hellige, med Gud.
- Gudstjenesten er et åpent, deltakende og inkluderende fellesskap.
- Gudstjenesten knytter oss til hele den verdensvide kirken.
- Kirken har vigslar som feirer kjærligheten og ber om Guds velsignelse over samlivet.
- Kirken lar etterlatte møte omsorg og få oppleve en verdig gravferd der de får legge den døde i Guds hender.
- Kirken ivaretar og fornyer kirkemusikken og gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk.

2. Flere søker dåp og trosopplæring

- Medlemmer i Den norske kirke doper barna sine.
- Alle døpte og tilhørende i alderen 0–18 år blir invitert til trosopplæring som gjør at de føler seg hjemme i kirken, og som gir kunnskap om kristen tro.
- Konfirmasjonstiden gir næring til tro og liv.
- Aldersgruppen 18–30 år erfarer at kirken er relevant, livsnær og tilgjengelig.
- Kirken har trosopplæring for voksne.
- Samisk kirkeliv er livskraftig og likeverdig, og samisk språk og kultur blir ivaretatt i gudstjenestelivet og trosopplæringen.

- Kvensk språk og kultur blir ivaretatt i gudstjenestelivet og trosopplæringen.

3. Folkekirken engasjerer seg i samfunnet

- I samarbeid mellom menigheter og diakonale institusjoner fremmer kirken omsorg, verdighet og respekt.
- Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og respekt for skaperverket.
- Misjon er del av menighetens identitet og et uttrykk for at Gud har gjort oss til sine sendebud.
- Kirken er en relevant aktør i mediasamfunnet.
- Kirken er en tydelig og konstruktiv aktør i det norske samfunnet i samarbeid med myndigheter, livssynssamfunn, kulturliv og ulike organisasjoner.
- De som er nye i Norge, finner sin plass i menighetene i Den norske kirke eller i sine egne trossamfunn.
- Kirken legger vekt på religionsdialog.

4. Flere får lyst til å arbeide i kirken

- Kirken inspirerer til deltakelse og sikrer gode arbeidsforhold for frivillige og tilsatte.
- Kirken styrker rekruttering til kirkelig tjeneste i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene og utdanningsinstitusjoner.

Dette visjonsdokumentet ble vedtatt av Kirkemøtet 2014 (sak KM 07/14)

Innhold

Om Lier kirkelige fellesråd.....	5
Kirkevergen har ordet	6
Rammebetingelser.....	7
Organisering	7
Organisasjonskart	8
Personalressurser/ ansatte	8
Prestetjenesten i Lier	9
Endring av prostigrener	9
Samhandling	10
Frivillighet	10
Råd og ledelse.....	11
Menighetsrådene 2015 - 2019	12
Fellesrådet	13
Administrasjonsutvalget	13
Forhandlingsutvalget	14
Arbeidsutvalget.....	14
Bygningsutvalget.....	15
Lokalt medbestemmelsesutvalg (LMU).....	15
Webredaktørforum	15
Virksomhetsområder	16
Kirkemusikk	16
Diakoni – kirkens omsorgsarbeid.....	20
Trosopplæring.....	21
Pilegrimsarbeid og St. Hallvards dag.....	22
Grønne menigheter	23
Aktiviteter i kirke og menighetsliv –	24
Frogner	24
Tranby og Lierskogen menighet.....	25
Sylling	26
Sjåstad.....	27
Gravferdsforvaltningen	28
Gravplassene i Lier	29
Historiske forpliktelser	29
Hvordan tar Lier kirkelige fellesråd vare på kirkene våre?	31
Energibruk	32

Mer himmel på jorda

Tall og tale	33
Andre generelle og interessante tall fra kirkestatistikken:	34
Økonomi	35
Konsolidering og nye utfordringer	35
Lokale utfordringer i Lier kirkelige fellesråd:	35
Oppsummering	36
Satsingsområder	36
Veien videre	37
Mål og resultater er viktig tenkning	38
Økonomisk oversikt – Driftsregnskapet	39
Økonomisk oversikt - Investeringsregnskapet	40

Om Lier kirkelige fellesråd

Kirkelig fellesråds ansvar og virksomhet er regulert gjennom Kirkeloven (KL). Gravferdsvirksomheten reguleres gjennom Gravferdsloven. Kirkeloven gir mandat til kirkelige fellesråd. Lier kirkelige fellesråd omfatter de fire menighetene som ligger i Lier kommune. Lier kirkelige fellesråd forvalter seks kirker og fire gravplasser. Lier kirkelige fellesråd er et valgt organ representert med to valgte personer fra hver av de fire menighetene, i tillegg til en valgt representant fra kommunen samt en representant fra Tunsberg bispedømme (prost). Kirkeverge er daglig leder av fellesrådets virksomhet.

I henhold til KL § 14 skal Fellesrådet ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen. Det arbeides kontinuerlig med å utvikle en organisasjon som kan ivareta disse oppgavene og våre ansatte på best mulig måte. Kirkelig fellesråd er ansvarlig for:

- Bygging, drift og vedlikehold av kirker
- Anlegg, drift og forvaltning av kirkegårder
- Opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett
- Anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor
- Administrativ hjelp for prosten når staten yter tilskudd til det
- Anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring

Kirkeloven § 15 gir kommunen ansvar for å utrede utgifter til de samme oppgavene etter budsjettforslag fra Kirkelig fellesråd.

Mette Sønsteby
Kirkeverge

Søren Falch Zapffe
Leder i Lier kirkelige fellesråd

Ellen Martha Blaasvær
Prost

Lier, 20. februar 2018
Mette Sønsteby

Kirkevergen har ordet

Et nådens år

Kirken er i stadig endring og vi må hele tiden jobbe innenfor nye kontekster. Nasjonalt var 2017 året der Den norske kirke ble eget rettssubjekt med tilsvarende virksomhetsoverdragelse av de tilsatte i presteskap og administrasjon. Samtidig var det året for markeringen av 500 – årsjubileet for reformasjonens begynnelse og den Lutherske kirkes tilkomst. Videre er en ny trossamfunnslov under behandling, og de neste årene skal også kirken organisere seg for fremtiden. Dette er store krevende prosesser som også kirken i Lier må ta inn over seg.

Lokalt har vi jobbet for å nyttiggjøre oss vår digitale plattform og fagsystemer som ble implementert i 2016. Mao. 2017 har hatt fokus på å skape trygghet, ved å legge til rette for gode systemer i organisasjonen. Hensikten er å kunne hente ut gevinster i form av frigjort tid til utadrettet virksomhet. Målet til syvende og sist er «mer kirke for pengene».

Mye tid og ressurser er satset på opplæring og kompetanseheving. Et viktig prosjekt gjennom 2017 er Prosjekt samhandling, hvor målet har vært å bli kjent på tvers av menigheter, staber, faggrupper og som enkeltpersoner. Prosjektet endte med 4 dagers kurs på Sjømannskirken i Spania. Hensikten var

- På medarbeider nivå - «Vi-følelse»
- For ledelsen - Tydeligere og trygge ledere med evne og vilje til å delegerer ansvar og oppgaver
- For virksomheten – Ha et godt omdømme og bli mer synlig i lokalsamfunnet.

Prosess arbeidsfelleskap er også jobbet med i 2017 fra en arbeidsgruppe bestående av menighetsrådsrepresentant, tillitsvalgt, prost og kirkeverge. Lier kirkelige fellesråd er pr. i dag lokalisert på 3 ulike lokalisasjoner i Lier. Dette er fordyrende og upraktisk. Derfor har arbeidsgruppen sett på ulike mulighetsstudier. I 2018 vil prosessen gå over i 2. fase av forprosjekt hvor de ansatte blir mer involvert og man kan få en vurdering på arealbehov og hvordan vi ser for oss et arbeidsfelleskap i fremtiden.

#METOO» kampanjen har preget høsten 2017, også for kirken i Lier. Dette er omfattende. #Metoo handler om kjønn og makt og asymmetri i relasjonen. Seksuelle overtramp og krenkelser finner sted til alle tider og i alle kulturer. Tiden er overmoden. Godt å se at dette blir satt på dagsorden. #Metoo forandret verden. «Metoo har bragt seksuell trakassering ut fra det private rom. I virksomheten er det gjennomgått varslingsrutiner og beredskapsplaner. Vi forsøker å ha fokus på ansvar for håndtering; hva gjøres, hvem, når? Her kan vi alltid bli bedre. Vi må øve!

Takket være gode politiske beslutninger har Lier kirkelige fellesråd evnet å gjennomføre nok et år med godt vedlikehold og ivaretagelse av våre kirkebygg, kirkeinventar og gravplasser. Samtidig som vi prosjekterer nye prosjekter som bl.a. HC/WC Tranby kirke og utvidelse av Frogner gravplass i 2018.

Vi ser at det foregår et omfangsrikt og variert hverdagsarbeid i våre lokalmenigheter. Til tross for dette ser vi at deltakelsen på våre tjenester og aktiviteter går ned. Dette er en stor utfordring for kirken i Lier.

Lier kirkelige fellesråd kan se tilbake på et innholdsrikt år preget av mange ulike oppgaver og utfordringer. Dette liker vi. Dette er vi meislet for. La oss ta grep!

Mette Sønsteby, Kirkeverge

Rammebetingelser

Det som er virkelig krevende er den oppgaven som vi har fått som kirkens valgte tjenere; å finne den rette vektingen av forholdet mellom tradisjon og fornyelse, mellom kontinuitet og oppbrudd. Slik at Den norske kirke som evangelisk-lutherske kirke kan fortsette å være Norges folkekirke.

Grunnleggende Lovverk: Spesielle regler for det kirkelige området:

- Kirkeloven
- Gravferdsloven
- Forskrifter til disse lovene (KKD og KM)
- Retningslinjer og ordninger vedtatt av KKD og KM

Generelle regler (med utgangspunkt i Kirkeloven § 38,1. ledd):

- Forvaltningslov
- Offentlighetslov
- Personopplysningsloven
- Arkivloven
- Arbeidsmiljøloven

LKF har et godt samspill med Lier kommune, formalisert gjennom en tjenesteytingsavtale som ble reforhandlet i 2016. Denne avtalen omfatter i hovedsak lønn, regnskap og renhold. IKT bistand er trukket ut. Kirkeverge, fellesrådsleder og prost har årlige rapport samtaler med kommunen med tanke på mål og planer for den kirkelige virksomheten i Lier kommune.

§ 1 Kirkelovens formål:

Formålet med loven er å legge forholdene til rette for et aktivt engasjement og en stadig fornyelse i den evangelisk-lutherske folkekirke i Norge.

Organisering

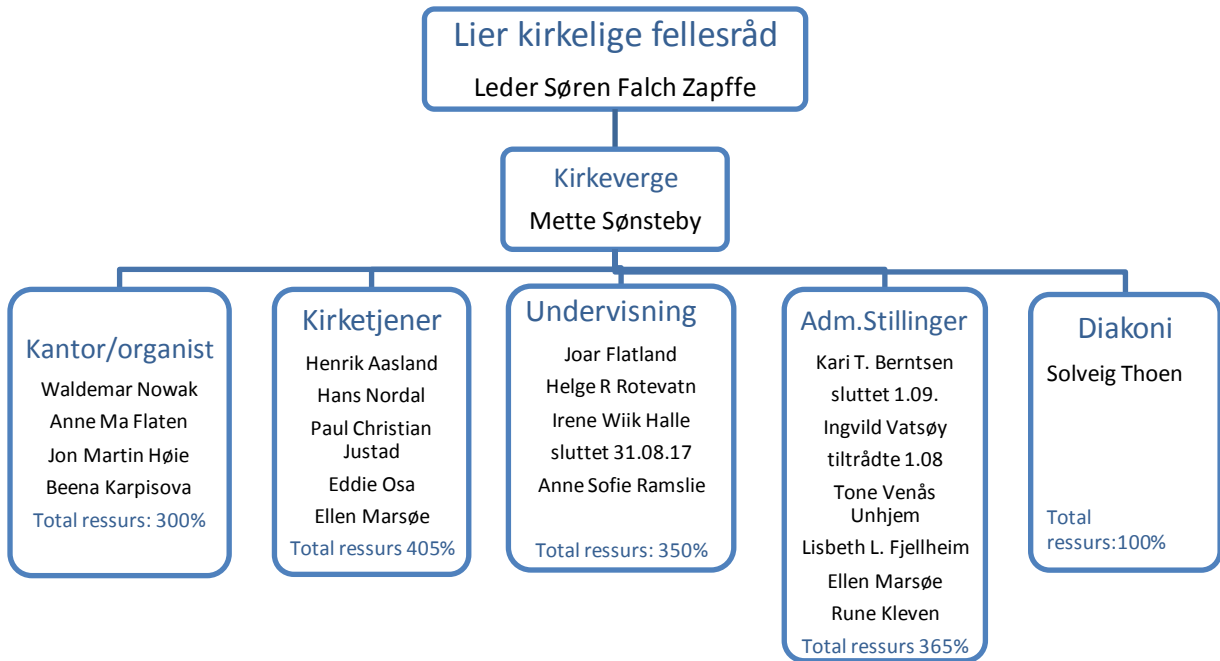
Endringene i stat-kirke-relasjonen som trådte i kraft 1.01.2017, etter nærmere 500 år som statskirke, gjør nå at den norske kirke står på egne ben. Dette innebærer at kirken utfordres til å se nærmere på egne strukturer og egen virksomhet. Debatten om ledelse i kirken har fylt mange spalte-metere de siste årene. Av og til kan det være vanskelig å se om det er en debatt om ledelse eller profesjon. Kirkemøtet pekte på samordnet ledelse som et første skritt i det videre arbeidet med kirkeordning fra 2020. Videre fastholdt Kirkemøtet målsetningen om et felles arbeidsgiveransvar i et senere trinn i utviklingen av kirkeordningen, uten å ta stilling til hvilket nivå dette skal være på.

Lokalt tror jeg vi alle erkjenner utfordringene det innebærer å ha to arbeidsgiverlinjer. Målene må være å få en arbeidsgiverlinje. Som lokalkirke er vi også opptatt av kirkens røtter og kultur.

Lier kirkelige fellesråd er organisert på tre ulike kontorer i bygda. Menighetsstabene er lokalisert i Tranby menighetshus (Tranby og Lierskogen stab) og Frogner menighetshus (Frogner stab og Sylling og Sjøstad stab). Kirkens servicekontor er lokalisert i Fosskvartalet i Lierbyen. Denne organiseringen kan ha sine utfordringer, men pr i dag er det gode operasjonelle satellitter som jobber bra ved hjelp av digitale verktøy. Vi ønsker et enda tettere arbeidsfellesskap mellom alle de ansatte i kirken i Lier.

Organisasjonskart

Personalressurser/ ansatte

Sommeravslutning for alle faste ansatte i Kirken i Lier

Mer himmel på jorda

Ved utgangen av 2017 har Lier kirkelige fellesråd 17 ansatte. Av disse har 10 personer 100 % stillinger og 7 personer har deltidsstillinger. Totalt 15,2 årsverk som fordeler seg som vist i organisasjonskartet.

Vakante stillinger:

50% stilling som Trosoppplærer (Sylling og Sjøstad) stod vakant fra 1.09 - 31.12 (4 måneder)

50- 100 % stilling som organist (Frogner) stod vakant fra 01.01. – 01.05 (4 måneder)

I mai fikk vi ny kontor. Beena Karpisova begynte i 100% stilling. Beena har kontor plass i Frogner menighet. Hun er en aktiv dame med stort fokus på bygging av menighet. Hun har mange ideer og stort engasjement, noe vi allerede har både sett og hørt. Vi gleder oss til å se hva hun vil klare å få til i stillingen sin.

Nå skal det skrives nye kapitler i historiebøkene. Ingvild Vatsøy (Lierjente) er tilsatt som teamleder på Kirkens servicekontor. Hun vil være Kirkevergens høyre hånd, samtidig som hun ivaretar de personal og økonomiske spørsmål innad i organisasjonen. Ingvild vil fylle rollen på sin måte. Hun skal gå inn å løse utfordringene med de erfaringer, den innsikt, den kunnskap og de personlige egenskaper hun er utrustet med.

Ingvild Vatsøy

Kari Totland Berntsen og Irene Wiik Halle

To gode medarbeidere gjennom lang tid har sagt takk for seg i løpet av 2017. Irene Wiik Halle og Kari Totland Berntsen. Førstnevnte var menighetspedagog i Sylling og Sjøstad menigheter. Sistnevnte var kontorleder i Lier kirkelige fellesråd i underkant av 20 år. Nå har hun valgt å gå over til pensjonstilværelsen.

Prestetjenesten i Lier

Det er tre sokneprester i Lier: Berit Basmo Kvidaland i Tranby og Lierskogen menighet, Ole Johan Stokstad i Sylling og Sjøstad menigheter og Ragnar Petersson i Frogner menighet. Prost Ellen Martha Blaasvær gjør også menighetstjeneste i Lier med flest oppdrag i Frogner.

Prostiprest Berit Barre arbeider i hele Lier, Røyken og Hurum prosti. Prostipresten hadde tidligere kontor i Lier, men har vært plassert i Røyken i tre år fordi hovedtyngden av arbeidet hennes i denne tiden har vært i Røyken og Hurum. Våren 2017 flyttet prostipresten tilbake til Lier med kontor på Frogner menighetshus, og skal nå i større grad gjøre tjeneste i Lier.

Endring av prostigrenser

Hurum, Røyken og Asker kommuner har vedtatt å slå seg sammen til nye Asker fra 2020. Det innebærer at to av de tre kommunene i Lier, Røyken og Hurum prosti blir del av Oslo bispedømme. Tunsberg bispedømme har nedsatt et utvalg som skal se på fremtidige prostigrenser på bakgrunn av en rekke kommunesammenslåinger, blant annet rundt Drammen. Menighetene i Lier vil inngå i denne vurderingen.

Samhandling

Samarbeid og samhandling med Lier kommune, skoler, barnehager, institusjoner, Frivillighetsentralen, Lierposten, Tunsberg Bispedømme, begravellesbyråene, Drammen krematorium m.fl. Dialogen og samarbeidet har vært meget godt og hensiktsmessig. Lier kirkelige fellesråd ønsker å fortsette denne veldrevne samhandlingen som skaper en langsiktig, god og allsidig vinkling på våre tiltak.

Samarbeidet med Lier ASVO på «kirkegårdsoppgaver» som klipping av gress, vanning m.m., er også i 2017 blitt erfart på en god måte. I dette ligger det at arbeidsgruppen føler seg sett, møtt, verdsatt og inkludert.

Prost og kirkeverge har fortsatt tradisjonen fra fjoråret og besøkt menighetsrådene. Hensikten var å komme i dialog, være en lyttepost. Dele utfordringer og glæder. Dele suksesshistorier og historier der vi kunne gjort det bedre.

Ole Kristian og et av medlemmene i Diakoniutvalget i Frogner.

Frivillige medarbeidere, Karin Solberg, Kjell Brurberg, Elisabeth Lie Nordgaren

Dette ble gode møteplasser med mye erfaringsdeling. I menighetsrådene er det mye energi og engasjement. De har eierforhold til sin kirke, de er stolte av den og legger ned et utallig antall dugnadstimer. Det gjør meg ydmyk og rørt. De er Tordenskjolds soldater som bør hedres og verdsettes

Frivillighet

Innen kirkelig sektor er det et mål og en utfordring at vi utvikler og styrker samarbeidet

Likemannsarbeid/ frivillighet kan ikke måles. Kunnskapen egen erfaring gir, er viktig. Den må være med når vi skal utvikle fremtidens folkekirke. Jeg er stolt over innsatsen som gjøres, over engasjement og initiativ. Lier kirkelige fellesråds mål er å tilrettelegge for at alle kan bidra, på ulike nivå og i ulike funksjoner. Alle medarbeidere ønsker seg tilhørighet, ekthet, betydning og entusiasme. Du hører til.

Liungene oppfordres til å støtte opp om ulike aktiviteter. Ta gjerne også sjansen på å møte opp i nabo-menigheten – gjerne sammen med en nabo eller venn.

Frivillige og ansatte har planlagt, skaffet til veie interne og eksterne krefter, forberedt og bedt om gode program, støttet opp og finn din plass!!

Sangtimen i Tranby menighetshus med gjest Eivind Skeie

Råd og ledelse

Lier kirkelige fellesråd er organisert gjennom fire sokn, hvor medlemmene bor. Hvert sokn er representert gjennom to folkevalgte organer, menighetsrådet i det lokale sokn og kirkelig fellesråd i Lier. Rådene har gjennom Kirkeloven et selvstendig ansvar på vegne av soknet og kirkens medlemmer.

Lier kirkelige fellesråd skal være en ressurs og tilrettelegger for at menighetsrådene skal lykkes i arbeidet med å «vekke og nære det kristne liv i soknet. Fellesrådet er arbeidsgiver for alle kirkelige ansatte unntatt prestene. Fellesrådet har videre det økonomiske ansvaret for den kirkelige drift i bygda med ansvar for utarbeidelse av overordnede mål og planer for den kirkelige aktivitet i kommunen. Det har også ansvar for all kirkegårdsdrift, utbygging og tilrettelegging av gravplasser for alle kommunens innbyggere – uavhengig av trosretning og livssyn.

Nøkkelt kriteriet er godt samspill mellom menighetsrådsledere, fellesrådsleder og kirkeverge. Her møtes styring og ledelse. Administrasjonen legger til rette for de beslutninger som skal fattes.

Utsikten fra klokketårnet i Frogner kirke. Vakkert skue.

Menighetsrådene 2015 - 2019

Sjåstad menighetsråd

Odd Treffen
Anne Kristine Hole
Ellen Øien
Helge Dammen
Inger Johanne Stensen
Birgit Lyngås
Jorun Fuglerud
Ole Johan Stokstad

Sjåstad Menighetsråd 2015 - 2019

Sylling menighetsråd

Gravdal, Hanne Myhre
Hansen, Odd Christer
Kornerud, Lars
Kornerud, Unni
Hørthe, Anne Marie
Bellen, Birgit Sigrid Moseng
Stokstad, Ole Johan
Ask, Turid Mørk
Solberg, Sten Yngve
Østvold, Olaug Nævestad
Nysether, Hilde Andrea
Caspersen, Geir Harald
Ole Johan Stokstad

Sylling menighetsråd 2015 - 2019

Tranby og Lierskogen menighetsråd

Elisabeth Lie Nordgaren
Katharina Markhus
Torbjørg Storli Jensen
Kathrine Hestnes Kvamme
Kjell Håkon Brurberg
Solveig Irene Olsen Gaasø
Sigmund Rusås
Sigurd Lein
Karin Solberg
Knut Erik Øyri
Ruth Ingeborg Opsahl
Nina Kristin Elmung
Berit Basmo Kvidaland

Frogner menighetsråd

Kari Johanne Tønnesen
Helene Bartnes Andersson
Inger Fjeldal Bjørshol
Michel Bredesen
Stian Fossli
Knut Olaf Haveråen Kals
Solveig Aass Kristiansen
Solveig Opsahl Wilhelmsen
Matthias Krüger
Tone Lykke-Enger
Ragnar Petersson

Frogner menighetsråd 2015 - 2019

Tranby og Lierskogen menighetsråd 2015 – 2019

Fellesrådet

Fellesråd

Søren Falch Zapffe, leder
Tov Tovsen, vara kommunens repr.
Ellen Martha Blaasvær, prestetjenesten repr.
Ragnar Peterson, vara prestetjenestens repr.

Søren Falch Zapffe
Leder fellesrådet

Sylling menighetsråd

Hanne Myhre Gravdal
Anne Marie Hørthe
Lars Kornerud 1. vara
Birgit Sigrid M. Bellen 2. vara

Sjåstad menighetsråd

Odd Treffan
Anne Kristin Hole
Helge Dammen 1. vara
Ellen Øien 2. vara

Tranby og Lierskogen menighetsråd

Knut Erik Øyri
Sigurd Lein
Kjell Håkon Brurberg 1. vara
Elisabeth Lie Nordgaren 2. vara

Frogner menighetsråd

Knut Olaf H. Kals
Stian Fossli
Inger Bjørshol 1. vara
Helene Bartnes Andersson 2. vara

Fellesrådet har i 2017 holdt 8 møter og behandlet 106 saker. Av de viktigste sakene kan nevnes:

- Utvendig rehabilitering av Sjåstad kirke
- Utvidelse Frogner gravplass
- HC/WC Tranby kirke
- Flere høringer, bl.a. høring om ny tros og livssyns lov
- Årsregnskap og budsjett er vedtatt og fulgt opp både for drift og investeringer
- Gjennomgått tertialrapporter for styring og kontroll

Administrasjonsutvalget

Medlemmer fra Fellesrådet

Odd Treffan, Leder
Elisabeth Lie Nordgaren
Stian Fossli

Ansatte

Joar Flatland
Tone Venås Unhjem

Odd Treffan, Leder Adm. utvalget
Elisabeth Lie Nordgaren, nestleder

Varamedlemmer i administrasjonsutvalget (numerisk vara)

1. Helene Bartnes Andersson
2. Kjell Håkon Brurberg
3. Birgit Sigrid M. Bellen
1. Hans Nordal
2. Waldemar Nowak

Administrasjonsutvalgets oppgaver:

Er å fatte vedtak i personalsaker. Typiske saker er ansettelses. Utvalget behandler også permisjonssøknader, personalpolitiske saker, endringer i organisasjonen som berører ansatte og både generelle og særskilte anliggender som omfatter arbeidstagerne.

Administrasjonsutvalgets mandat:

Er gitt av Lier kirkelige fellesråd og er bygget opp med tre medlemmer fra arbeidsgiversiden og to fra arbeidstakerorganisasjonene. Alle medlemmer har anledning til å kreve protokolltilførsel og mindretallet har anledning til å anke saken videre til Fellesrådet dersom dette fremkommer før møtet heves.

Arbeidsklimaet

Administrasjonsutvalget i Lier kirkelige fellesråd oppleves som et godt fungerende demokratisk organ. Generelle saker debatteres gjerne i LMU (arena for Lokalt medbestemmelsesutvalg) i forkant av behandling i Administrasjonsutvalget og klageretten til Fellesrådet sikrer spennet i saksbehandlingen.

Administrasjonsutvalget har hatt 4 møter og vedtatt 27 saker. Av de viktigste sakene kan nevnes tilsetting av tre nye medarbeidere, organist Jon Martin Høie, kantor Beena Karpisova og teamleder Ingvild Vatsøy.

Forhandlingsutvalget

Arbeider med lønnsforhandlinger og lønnsfastsettelse. Utvalget har avholdt tre møter i 2017, grunnet lokale lønnsforhandlinger. Pottens størrelse var 0,9 % (utgjorde 56 000 kr)

Medlemmer forhandlingsutvalg

Søren Falch Zapffe, leder
Odd Treffen
Skr. kirkeverge Mette Sønsteby
Teamleder Ingvild Vatsøy deltok som ledd i opplæring

Ingvild Vatsøy, Odd Treffen og Søren Falch Zapffe

Arbeidsutvalget

Trer sammen når det er behov for dette. Forbereder saker til Fellesrådet, eller avgjør saker som må behandles raskt og hvor det er vanskelig for Fellesrådet og samles. Ingen møter ble avholdt i arbeidsutvalget.

Medlemmer Arbeidsutvalg

Søren Falch Zapffe, leder
Odd Treffen
Sekr. kirkeverge Mette Sønsteby

Bygningsutvalget

Gjennomfører minimum en befaringsrunde / år, og gjør et viktig forarbeid for hva som spilles inn til budsjettforhandlinger i Lier kommune. Hvert menighetsråd er representert med en representant.

Medlemmer Bygningsutvalg.

Knut Olav Kals (Frogner)
Sigurd Lein (Tranby og Lierskogen)
Anne Kristin Hole (Sjåstad)
Hanne Myhre Gravdal (Sylling)

Medlemmer av Bygningsutvalget på befaringsrunde, samt Anne Marie Hørthe fra Sylling Menighetsråd.

Lokalt medbestemmelsesutvalg (LMU)

Lier kirkelige fellesråd har et godt samspill med tillitsvalgte. Sett med kirkevergens øyne er det stor medbestemmelse og mye involvering av medarbeidere i beslutningsprosessene. Dette er målbevisst arbeid. Det har vært 4 møter i 2017.

Medlemmer LMU

Rune Kleven (fagforbundet)
Joar M. Flatland (KUFO = Kirkelig undervisningsforbund)
Johan Wallace (MFO = Musikernes fagorganisasjon)
Hans Nordal (Delta)

Webredaktørforum

Redaktørforum for internettsidene har medlemmer fra stabene, prestene, servicekontoret og frivillige. I 2017 var det 4 møter. Linjer for daglig drift og planlegging på lengre sikt har blitt trukket opp. Medlemmene er

engasjerte og internettsidene blir som følge av dette stadig oppdatert og videreutviklet. Vi har hatt møte med Pål Næss fra Lierposten og drøftet samarbeidet mellom avisen og kirken i Lier.

Våre hjemmesider er vi jobbet frem og viet mye tanker og drøftelser bak. Vi er fortsatt ikke i mål, men vi er på god vei. Vi opplever at hjemmesidene har bidratt til å gjøre kirken i Lier mer synlig og at det kommer færre telefoner til kirkens service kontor. Dette fordi de finner det selv på nettet. Utfordringen er å få folk til å legge ut alt som skjer av gode tiltak i menighetene.

Mer himmel på jorda

Intranettet er også et viktig medium for internkommunikasjon, men det er ganske nytt og vil først senere nå sitt potensiale som kanal innad i organisasjonen.

SYNLIGGJØRING er et mål. Så også samhandling med andre lokale organisasjoner. Vi ønsket å bidra til at Lierdagene ble det flotte arrangementet det var ment å være. Lierdagene 2017 gikk av stabelen 2. helga i juni.

Virksomhetsområder

Kirkemusikk

SYLLING/SJÅSTAD

PROSJEKTKOR I SJÅSTAD

Høsten 2017 stabled Sjøstad menighetsråd et prosjektkor på beina. Dette ble svært vellykket. Målet for prosjektet var minnegudstjenesten i Sjøstad kirke på allehelgensdag. Ti personer meldte seg, og under ledelse av organist Jon Martin Høie hadde koret fire øvelser før gudstjenesten. Prosjektkoret bidro med fire sanger i tillegg til å være forsangere på fellessalmene.

RADIOGUDSTJENESTE SJÅSTAD

Mandag 20. november var det opptak i Sjøstad kirke. NRK Radio gjorde opptak av Jan Erik Larssen og Sjøbagos som sammen hadde stelt i stand en gospelgudstjeneste. I tillegg bidro organist Jon Martin Høie, saksofonist Siw Sønstebø og musiker Christian Brusdal. 14. januar 2018 ble gudstjenesten kringkastet på NRK P1 som dagens søndagsgudstjeneste. En stor begivenhet for Sjøstad kirke!

KONSERT MED UNGE KIRKEMUSIKERE SYLLING

Torsdag 16. mars gjestet ni vordende kirkemusikere Sylling kirke. Kirkens organist, Jon Martin Høie, hadde invitert medstudenter fra Norges musikkhøgskole som gledet publikum med flotte og virtuose orgelstykker denne marskvelden. Det nye orgelet i Sylling kom virkelig til sin rett.

SOMMERKONSERTER I SYLLING (INKL. JAZZKONSERTEN)

Sommeren 2017 inneholdt flere konsertopplevelser i Sylling kirke. Anne Ma Flaten og Jon Martin Høie spilte hver sin orgelkonsert i juli og august, og mandag 21. august gikk den årvisse jazzkonserten med Magnolia jazzband av stabelen. Flotte begivenheter i en flott kirke.

KONSERT MED FAMILIEN BERG

Familien Berg er en kjent familie for Sylling-folk. Per Oscar Berg var prest i Sylling på 1980- og 90-tallet og familien ble godt kjent i bygda. I dag har mange av barna hans musikken som levebrød, og i forbindelse med det nye orgelet holdt familien konsert i Sylling kirke søndag 17. september. En opplevelse!

KONSERT MED ANDERS EIDSTEN DAHL

Søndag 26. november fikk Sylling kirke besøk av den meritterte organisten Anders Eidsten Dahl. Han er til daglig kantor i Bragernes kirke, men underviser også ved St. Hallvard videregående skole og Norges musikkhøgskole. Eidsten Dahl har flere kritikerroste plateutgivelser bak seg, og gledet publikum med flotte og avanserte orgelstykker av bl.a. Bach og Buxtehude.

HALLOWEENKONSERT MED KONFIRMANTENE I SYLLING/FROGNER

Kantorene i Sylling og Frogner samarbeidet om å vise frem orgelet og snakke om musikk og salmenes betydning for konfirmantene. Konfirmantene fikk også omvisning og prøvd seg på orgelet. Kvelden ble avsluttet med popcorn og film.

FROGNER MENIGHET

STILLE TIME

Stille time har foregått siden 1992 og fremdeles holder Per Egil Hovland dette gående fra oktober til april hvert år.

KULTURSKOLEKONSERT

Fiolinlærer Bjørg Ødegaard fra kulturskolen satt opp konsert sammen med Anne Ma Flaten og hennes dyktige fiolinelever 26.3.

NY KANTOR

Frogner menighet fikk ny kantor i 100% stilling 1.mai, Beena Karpisova. Lierposten var frempå og laget intervju til avisen.

Mer himmel på jorda

SOMMERKONSERTENE

Sommerkonsertene har vanligvis vært i Frogner, men i år ville organistene samarbeide med de andre menighetene, så da fikk Sylling kirke vist frem sitt nydelige instrument.

Først ute var trompetist Torill Hafskjold (Drammen), fløyttist Henriette Wie Flaig (Asker) og Beena Karpisova torsdag 6.juli i Frogner. De spilte varierte stykker og vi hørte Henriette håndtere bassfløyten på et vis som de fleste av oss ikke hadde hørt eller sett før.

Anne Ma Flaten og Ingeborg Soot stod for neste konsert 27.juli hvor de spilte alt fra klassisk til pop.

Det er mange som setter pris at skjer noe i bygda om sommeren når det ellers er så rolig. Det er hyggelig å se at konsertene var godt besøkt.

SOLISTER OG BAND

Gjennom året har vi vært så heldige å få samarbeide med dyktige og profesjonelle solister og utøvere på gudstjenestene våre. De har virkelig beriket våre gudstjenester med flott spill og sang. Henrik Falang (trompet), Charlotte Richardson (trompet) og Ellen Xylander (popsanger) optrådte på konfirmasjonsgudstjenestene. På ungdomsgudstjenestene var det med eget konfirmantband og Frogner Tensing var aktivt med. Sunniva Fevang sang på 1. pinsedag. Elise Oldebråten Fredriksen (elev i 10.klasse) sang på en gudstjeneste og på julaften i Gullaug. Kari Tomine Isene Bodnar har sunget for oss på flere gudstjenester. Bente Storbakken spilte hardingfele på allehelgensgudstjenesten.

Jan Bertelsen (obo) spilte vakkert på minnegudstjenesten på allehelgensdag i Frogner.

Hannah Agnethe Pold (student v/ Barrat Due) sang på gudstjenesten 19.11. Torill Johannesen fra Lier kulturskole spilte fløyte for oss på Lessons and Carols 17.12.

Tenoren Nils Georg Haug Nilsen, baryton Simen Bredesen, Henrik Falang og kulturskolen sine nåværende og gamle fiolinelever ledet av Bjørg Ødegaard gjorde julaften til en knallfest!

FROGNER FORSANGERKOR

Behov for kirkekor og forsangere har vært ønsket i Frogner siden kirkecoret ble nedlagt. Vi prøvde oss på en forsangergruppe i forkant av Lessons & Carols 17.desember. Ca 10 nye og gamle sangere deltok.

KULTURSKOLEN – PIANOEVER OG SANGELEVER

13.12 kom sangelevne fra kulturskolen og holdt en nydelig gratiskonsert.

20.12 fikk vi besøk av pianoever sammen med pianopedagog og Yulia Belikova fra Lier kulturskole. Alle elevene spilte julesanger på orgelet. De fikk omvisning og en liten introduksjon av orgelet og fikk høre et avansert «jule»-stykket av J. S. Bach.

MUSIKKTREFF

Vi har hatt seks musikktreff med diakon Solveig Thoen i 2017. 9.2 hadde vi Jan Morten Helgestad, 9.3 Gunstein Draugedal, 11.5 hadde vi besøk av Glasangen og introduksjon av ny kantor, 20.9 Ingeborg Soot, 18.10 Linda Sønsteby, Annette Øverli, Therese Ege og Kari Tomine Isene Bodnar fra Dameetasjen holdt en flott konsert for oss og avslutningsvis sang tenoren Henrik Hundsnes fra han mangfoldige repertoar og imponerte alle som var der. Begge kantorene har vekslet på spillingen.

NYTT FLYGEL

Kantorene i Frogner har jobbet hardt for å skaffe menigheten ett nytt flygel. Med støtte fra fellesrådet, menighetsrådet, Einar Juels fond og kommunen ble det et nytt konsertflygel av merket

Mer himmel på jorda

Schimmel K219 levert av Aspheim piano AS i Dronningensgt i Oslo. Kvaliteten er høy og lyden er lekker. Sammen med den vakre klangen i kirkerommet er dette en fest for ørene.

Nytt Flygel i Frogner kirke, innviet 3.12.2017

INNVIESESKONSERT

Selveste Wolfgang Plagge innviet det nye flygelet 3.12. Knut Olaf Kals åpnet konserten og klippet snoren for å markere starten. Selve konserten var en musikalsk reise i musikkhistorien og samfunnet rundt den tiden. Wolfgang spilte selvkomponerte verk og avsluttet det hele med en sonate av L. V. Beethoven. Kvelden var godt besøkt og vi fikk stor oppslag i Lierposten.

TRANBY OG LIERSKOGEN MENIGHET

ORD OG TONER

Konsert 21.mai i Tranby kirke ble omtalt som en spennende musikalsk vandring fra Mozart til Louis Armstrong med musikk fra forskjellige stilartene pop, gospel, swing, klassisk og salmer.

Tranby Kantori med solister (bl.a. Martine Lundsbakken) sang både med pianoakkompagnement og med komp fra engasjerte musikere: Magnus Aannestad Oseth (trompet), Dag Tofteng (gitar), Pål Berg (slagverk) og Waldemar Nowak (piano).

Sanger Siri Tofteng og gitarist Dag Tofteng fremførte et par sanger i duett.

Eleven til Bjørg Ødegård på Lier Kulturskole, Inger Astri Lille Isene presenterte melodiske komposisjon av romantiske fiolinmesten F. Kreisler.

Mer himmel på jorda

Trompetist Magnus Aannestad Oseth bidro med improvisasjonsspill. Han er godt kjent fra flott improvisasjonsspill med bl.a. Karin Krog (vokal) og Magne Arnesen (piano). Han deltok i 2016 med egenkomponert musikk på Kongsberg Jazzfestival og samme år var han med Jazz World Orchestra på Europa-turné. Magnus har deltatt på konserter i Tranby kirke tidligere.

LIERSKOGEN KULTURKIRKE

OSCAR DANIELSON

Norgesvenn er et begrep med en rekke både heldige og uheldige assosiasjoner. Men i tilfellet Oscar Danielson kan man trygt fastslå at den sympatiske svensken er en av de aller beste vi har.

Med den fantastiske låta «Besvärjelse» og en rekke kritikerroste albumutgivelser har Danielson virkelig markert seg de siste årene, også på denne siden av grensen. Søndag 2. april besøkte han Lierskogen kulturkirke.

KATHARINAS STEMME

Kattas figurteater satte i 2017 opp forestillingen «Katharinas stemmer» som tok for seg store spørsmål rundt liv og valg for Katharina som ble gift med Martin Luther. 10. september besøkte de Lierskogen kulturkirke. Gjennom sang og bønner, gjennom dialog med publikum og intense diskusjoner med buktalerdukkene Martin Luther og Pave Leo X klarte Katharina til slutt å ta sitt valg. Hun rømte.

Hva som senere skjedde med Katharina von Bora er historie. Hun giftet seg med Martin Luther og ble en av reformasjonens viktigste kvinner, men så langt fulgte ikke forestillingen henne.

Cecilie Schilling spilte Katharina mens kantor og komponist Bjørn Andor Drage satt ved orgelet.

TORE PETTERSON OG KORET LAAGEN

Tore Petterson fra Tranby er kjent for de fleste som dommer i TV2's «Skal vi danse». Han er også en habil sanger og var gjestesolist med koret Laagen fra Kongsberg og Numedalen i Lierskogen kulturkirke søndagen 17. desember. Koret feiret i år 30 år og har i løpet av disse årene høstet gode kritikker. De 25 sangerne i koret formidler sangglede og varme i hver tone. Knut Nyheim, opprinnelig fra Lierskogen beriket lydbildet med både b3-orgel, mandolin og fele og Siw Sønstebø, også fra Lier, ble med på saxofon på noen av låtene. Alt under ledelse av Marit og Lars-Erik Brevig.

Diakoni – kirkens omsorgsarbeid

Diakoni er evangeliet i handling og kommer til uttrykk gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Det diakonale arbeidet rettes mot mennesker i alle aldre og i alle livssituasjoner.

I februar ble det i menighetsrådene i Froger menighet og i Tranby og Lierskogen menighet vedtatt ny revidert diakoniplan. I tillegg til tidligere tilbud ble det oppført nye tiltak som i løpet av 2016/2017 er etablert eller som det ønskes oppstart av innen 2019.

I Tranby og Lierskogen menighet er det startet et nytt tilbud for ungdom. Én gang i måneden kan ungdom komme for en hyggelig prat og å spise is. Vi prøver ut ulike samtaleopplegg som er

Mer himmel på jorda

utarbeidet av ulike kristne organisasjoner. Temaer som tas opp er for eksempel hvem er jeg, venner og kjæreste, tro og tvil, hvem er jeg som leder og hva er meningen med livet. Ungdommen setter pris på å ha et møtested hvor man kan snakke litt om hva som opptar dem og samtidig kunne snakke om temaer og spørsmål på en annen måte enn de gjør i hverdagen.

Av andre barne- og ungdomstilbud så har Byttekveld (bytting av klær og sko arrangert i samarbeid med ungdomsklubben Step Down og ungdommer) og Superonsdag (middags- og fellesskapstilbud for barnefamilier) blitt arrangert også i år. Vi har hatt utfordring med lavere deltakelse i 2017. Det henger sammen med hva trosopplæringen også erfarer, nemlig utfordringen med å få folk til å komme på våre tilbud.

Utfordringen gjelder også andre aldersgrupper. Det har vært tradisjon for et formiddagstilbud for seniorer på Frogner menighetshus, men det er vanskelig å få oppslutning også om dette tilbudet. Vi jobber med å finne tiltak som gjør at vi når de mange seniorer som bor i Lierbyen. Det ønskes å sette i gang nytt tilbud for seniorer i Frogner menighet i 2018. Samtidig gleder vi oss over at mange benytter formiddagstilbudet Åpent hus, på Tranby menighetshus én gang i måneden. Vi har også en besøks- og samtalejeneste som innbyr til både hjemmebesøk og sjelesorg. Flere benytter seg av dette og får besøk eller samtale med diakon eller prest.

Diakonitjenesten står sentralt i samarbeidet mellom kirke og helse. Prestetjenesten, diakon og frivillige besøker regelmessig institusjoner og bofellesskap, hvor det tilbys både samtaler, andakter og hyggetreff. I tillegg har diakon fortsatt det gode samarbeidet innen kreftomsorg, demensomsorg, rusomsorg, psykisk helse og for personer med funksjonsnedsettelse. Det gjør at diakon har jevnlig besøk og møtepunkter på dagsenter, bofellesskap og lavterskeltilbud innen disse instansene. I løpet av året har vi også gudstjenester rettet mot utsatte grupper. Vi har to gudstjenester hvor unge-voksne/voksne personer med psykisk utviklingshemming deltar med ulike oppgaver. Det kan være tekstlesning, lyttening, forbønn og sang. Vi har to klubbkvelder hvor vi spiser mat i lag, har aktiviteter og hygger oss. I forkant av jul har vi en juleandakt hvor psykisk helse i kommunen, Lier sykehus og Bergfløtt behandlingssenter blir invitert. Gudstjenesten er i samarbeid med sykehusprest på Lier sykehus. Mye av det diakonale arbeidet foregår derfor innen helsetjenesten i kommunen. Det gir et spennende tverrfaglig samarbeid og gjør at kirken er tilstede på flere arenaer. Dette får vi gode tilbakemeldinger på.

Diakonitjenesten gjør at menneskers behov kan dekkes. Også de behovene som ikke alltid er lett å se. Dette viste seg igjen ved årets innsamling til Julekurver hvor det kom inn et ønske om hele 70 matkurver som skulle deles ut til dem som trenger det i kommunen. Det var til stor glede å kunne klare å få samlet inn så mye varer at behovet og enda litt til ble dekket. Det ble delt ut 72 julekurver til enkeltpersoner og familier og noen felleskurver til bofellesskap og til lavterskeltilbudet innen rusomsorgen.

I diakonitjenesten utfordres vi stadig til å se hvilke behov som finnes i vår kommune og hvordan vi kan nå dem som bor her. Vi utfordres også kontinuerlig til å rekruttere frivillige til diakonitjenesten. Hver og en av oss kan gjøre og være noe for en annen og sette evangeliet ut i handling.

Trosopplæring

Målet med trosopplæringen er å bidra til en systematisk og sammenhengende trosopplæring som fremmer kristen tro for alle døpte i alderen 0 – 18 år, uavhengig av funksjonsevne.

Mer himmel på jorda

I 2017 har vi bidratt med et bredt tilbud på de ulike alders-trinn. Noen av tiltakene er utviklet av våre ansatte (St. Hallvarddag, karneval), mens andre er nasjonale tiltak som menighetene har gjort til sine egne; babysang, skattekiste, lederkurs for 10. klassinger, kirkerottekino, Lys våken, tårnagenthelg m.fl.

Økonomi: I 2017 mottok LKF kr 1 438 794 i midler knyttet til trosopplæring. Disse midlene går i hovedsak til lønnsmidler til trosopplærere.

Vi som jobber med trosopplæring opplever mange fornøyde barn og ungdommer på våre arrangement. Og foreldre melder om fornøyde barn som kommer hjem fra våre aktiviteter. Vi har likevel en utfordring med å få flere til å komme på våre aktiviteter. Mange gode fritidstilbud konkurrerer om deres tid. Kvalitet i alt vi gjør er avgjørende for at flere vil sende barn og ungdommer på våre arrangement. Vi som jobber i feltet prøver etter beste evne å etterstrebe dette. Vi må hele tiden fokusere på hva vi kan gjøre for å gjøre våre tiltak og arrangement enda bedre, herunder annonsering. Kirken ønsker å gi de unge kjennskap, kunnskap, klokskap og kjærlighet.

I 2017 har vi siden september hatt vakans i en 50% trosopplæringsstilling. Dette har dessverre medført at noen tiltak i Sjøstad og Sylling ikke har blitt gjennomført som planlagt. Vi håper aktiviteten vil ta seg opp igjen i 2018, da vi prøver å finne noen til å fylle denne stillingen.

Gulliver - Søndagsskolemaskot hilser på alle barna på Lierdagene

Klubben i Frogner menighet stiller alltid med varme vafler på Lierdagene

Pilegrimsarbeid og St. Hallvards dag

St. Hallvards dag og Pilegrimsdager i Lier 2017 ble markert med samling på Huseby og i Gullaug kirke 15.mai, og med kunstutstilling i Frogner kirke, på prestegården og i Gullaug kirke. Utstillingen bestod av glasskunst og monotypier med pilegrimsmotiver av Borgny Farstad Svalastog. Utstillingen var knyttet opp til gudstjenester, konserter og vandringer i andre halvdel av mai, og i alt ca. 335 personer deltok på arrangementene.

Mer himmel på jorda

Professor i kunsthistorie, Gunnar Danbolt, holdt foredrag om Svalastogs kunst.

Ingrid Nordby, Roar Pettersen og Grete Bergersen fremfører fortellingen om St. Hallvard på Huseby.

Elever fra St.Hallvard videregående skole møtte vandrerne med dans utenfor Gullaug kirke.

Grønne menigheter

Frogner, Sylling og Sjøstad er registrert som «grønne menigheter» og har forpliktet seg på å arbeide på en mest mulig miljøvennlig og bærekraftig måte. Det gjelder innkjøp og forbruk, gjenbruk og avfallssortering inne og ute. Ungdomsklubben i Frogner har arrangert en byttekveld for klær og sko for ungdommer.

Aktiviteter i kirke og menighetsliv –

Konkrete handlinger som viser at vi er på rett vei. Hva har vi fått til og hva gjorde vi for å greie det?

Frogner

Barneaktiviteter

Babysang

Noen torsdager 1100-13:00 på Frogner menighetshus

Frogner minigospel

Hver onsdag kl. 17:30-18:30 på Frogner menighetshus

4 år – til og med 4. skoletrinn.

Knøttesang for 1-3 åringer: Annenhver onsdag klokken 17:30-18:00

Barnesamlinger – «Sprell levende» Ved gudstjenester i Frogner kirke

Superonsdag Familiemiddag en onsdag i måneden 17.00 i forbindelse med barneaktiviteter

Juletreff Frogner menighetshus 28. desember 17.00

Ungdomsaktiviteter

Konfirmanttiden

Fra august til mai for 9.klasse.

Temagudstjenester, turer, tjenesteoppgaver og undervisning.

Kontaktperson: Helge Saltbones Rotevatn, tlf. 32 24 21 23

Minilederkurs (MILK)

lederkurs for fjorårskonfirmanter

Kontaktperson: Helge Saltbones Rotevatn, tlf. 32 24 21 23

Ungdomsklubb step down

19-22 hver onsdag.

Kontaktperson: Stian Fossli, 40 41 35 89

Frogner Ten Sing tirsdager 14.45 i forbindelse med konfirmantundervisning

Voksenaktiviteter

Stille time

Hver mandag kl. 20.00 fra 1. oktober t.o.m. april v/Per Egil Hovland

Fire sommerkonserter og to Salmer for full musikk. Kontaktperson Anne Ma Flaten

Musikktreff

En torsdag i måneden kl.11.00 -13.00

Kontaktperson: Solveig Thoen 32 22 07 36.

Frogner misjonsforening

En tirsdag i måneden kl.18.00 - 20.00

Kontaktpersoner: Ingrid Viken, 32 84 08 76

Bibel-misjonsgruppen Manakara

Annehver fredag

Kontaktperson: Ruth Netland, 32 84 09 61

Shalom Lier (Israelsmisjonen)

Avtalte dager.

Kontaktperson: Brynhild Heitmann, tlf. 92 45 46 30

Bibel/samtalegruppe

En tirsdag i måneden kl.10.30

Kontaktperson: Solveig Aas Kristiansen tlf. 97 73 58 67

Bibel/samtalegruppe (KFUK-KFUM)

Avtalte dager

Kontaktperson: Lise Fredriksen, 32 84 08 26

Fellesskapskvelder

En tirsdag i måneden kl.19.30 i Frogner

Mer himmel på jorda

menighetshus
Kontaktperson: Lise Fredriksen, 32 84 08 26
Ungdomsmisjon/Global KFUK/KFUM
Andre onsdagen i måneden kl. 19.00.
Sted: I hjemmene
Kontaktperson: Marta Tveide, 32 84 60 53

Gullaug kirkeforening

Kontaktperson Hans Bernhard Justad,
tlf.32 84 20 73

Pilegrimsvandring og temakvelder.

Tekstinnlevelse i Gullaug kirke kl. 19.00.
En onsdag i måneden.
Kontaktperson
Ellen Martha Blaasvær,
tlf. 32 22 07 32/92 28 48 22

Tranby og Lierskogen menighet

Barneaktiviteter

Babysang

6 fredager i semesteret på Tranby menighetshus
kl. 10.30 – 11.15
Kontaktperson: Helge S. Rotevatn,
tlf. 911 00 974

Småbarnssang 1 – 3 år

Annenhver onsdag kl. 17.30 – 18.00 på Tranby menighetshus.
Kontaktperson: Helge Rotevatn,
tlf. 911 00 974

Minitrall: 4 - 7 år

Annenhver onsdag kl. 17.30 - 18.30 på Tranby menighetshus
Kontaktperson: Helge S. Rotevatn,
tlf. 911 00 974

Tralbagos (alder: barneskolen)

Annenhver onsdag kl. 17.30-18-30 på Tranby menighetshus
Kontaktperson: Helge S. Rotevatn,
tlf. 911 00 974

Familiemiddag

En gang pr måned i forbindelse med barnekorene
Kontaktperson: Helge S. Rotevatn
tlf. 911 00 974

Søndagsskole

En søndag pr måned
Tranby menighetshus kl.11:00
Kontaktperson: Eirin H. Sommerseth
tlf. 990 05 225

Lørdagsklubben

En lørdag i måneden kl. 14.00-16.00 på Tranby menighetshus.
Kontaktperson: Gunnar Skotte tlf. 411 27 637

Ungdomsaktiviteter

Konfirmanntiden

Fra august til mai for 9.klasse.
Temagudstjenester, turer, tjenesteoppgaver og undervisning.
Kontaktperson: Joar Morten Flatland,
tlf. 32 24 21 21

Lier Ten-Sing: fra 13 år

Hver fredag kl. 18.00 – 21.00
på Tranby menighetshus
Kontaktperson: Ingrid B. Rinde

MILK (minilederkurs for tidligere konfirmanter)

Kontaktperson: Helge S. Rotevatn
tlf. 911 00 974

Voksenaktiviteter

Tranby kantori

Hver torsdag kl. 19.30 - 22.00 på Tranby menighetshus

Mer himmel på jorda

Waldemar Nowak, tlf. 926 64 642

"Arbeidsmøte" til Menighetshusets julemesse

Annenhver torsdag kl. 10.00 - 13.00

Kontaktperson:

Margrethe Elvsveen, tlf. 93 86 92 82 og

Torill Strandene, tlf. 91 16 89 17

Tranbyhøgda Misjonsforening

Første mandag i måneden kl. 19.00

Kontaktperson: Gjertrud Aspelund,

tlf. 32 85 07 05

Ungdomsmisjon (KFUK-KFUM)

Andre onsdagen i måneden kl. 19.00.

Sted: I hjemmene

Kontaktperson: Inger Grønnevik, 32 85 04 34

Fredagsvafler

Hver fredag på Tranby menighetshus

kl. 11.00 – 12.30

Kontaktperson Kåre Lohne, 32 85 14 31

Åpent Hus

Første onsdag i måneden kl. 11.00 – 13.00

i Tranby menighetshus. Kontaktperson: Berit

Basmo Kvidaland, tlf. 32 24 21 24

Lierskogen kulturkirke

Et arrangement hver måned i Lierskogen kirke.

Kontaktperson: Berit Basmo Kvidaland,

tlf. 32 24 21 24

Ord og toner

3 ganger i året i Tranby kirke eller Tranby menighetshus.

Kontaktperson Waldemar Nowak

tlf. 926 64 642

Sangtiden (i samarbeid med Frogner menighet)

Fire ganger i semesteret

Frogner og Tranby menighetshus kl. 19.30

Kontaktperson: Øyvind Mørk tlf.99 10 14 98

Andakt på institusjoner

Liertun: to ganger pr. måned

Brattromveien: en gang pr. måned

Hallingstادتunet: en gang pr. måned

Onsdager kl. 12.00

Kontaktperson: Berit Basmo Kvidaland

Lesestund

En gang i måneden på Liertun

v/frivillige.

Kontaktperson: Berit Basmo Kvidaland

Sylling

Barneaktiviteter

Supersprell

Annenhver torsdag kl. 17.00 – 19.00 i Sylling kirkestue

Aldersgruppe: fra 4 år Kontaktpersoner:

Hilde Nysether,

tlf. 91 36 45 91

Kristin Stokstad,

tlf. 41 14 41 94

Magnhild Haugen Larssen

tlf. 970 66 804

Ungdomsaktiviteter

Konfirmasjonstiden fra høst til vår for 9.klasse.

Undervisning, fasteinnsamling, temagrupper, tjenesteoppgaver, oppgaver i gudstjeneste og

Mer himmel på jorda

turer. Leder: Kontaktperson:
Ole Johan Stokstad, tlf. 95 11 16 02

Voksenaktiviteter

Bibelgrupper

Bibel grupper i hjemmene

Sjåstad

Barneaktiviteter

Sjåbagos

Hver mandag kl. 18.00 - 19.15 i Sjåstad kirke

Tilbud for barn fra Sylling, Sjåstad og Egge

Aldergruppe fra 6 – 12

Kontaktpersoner:

Anne Cathrine Hegge Larssen, tlf. 95 27 81 41

Ungdomsaktiviteter

**Konfirmasjonstiden fra høst til vår for
9.klasse.**

Undervisning, fasteinnsamling, temagrupper,
tjenesteoppgaver, oppgaver i gudstjeneste og
turer. Leder: Kontaktperson:

Ole Johan Stokstad, tlf. 95 11 16 02

Voksenaktiviteter

Sjåkk

Kor for voksne i Sjåstad kirke

Gravferdsforvaltningen

Lier kirkelige fellesråd er en offentlig gravferdsmyndighet. Gravferdsloven regulerer driften og har gitt kirken forvaltningsansvar for gravferder. Denne oppgave har kirken hatt fra kristendommen kom til Norge da ny tro og tradisjon tok form. Nye gravskikker gjorde at man koblet kirker og gravplasser sammen. I dag ser vi at gravplassdrift ikke bare er et praktisk administrativt forhold, men handler bl.a. om hensyn til tradisjoner, ritualer og gravskikker. Her har kirken spesielle forutsetninger. Det handler om folk, verdier og innramming. Gravplassarbeiderne nedlegger et flott arbeid, som kan bidra til at våre gravplasser kan være godt for øye og samtidig gi ro i sjelen.

Den norske kirke er gode på tradisjon, men har også noe å lære i forhold til andre trossamfunn og unge pårørende. I Gravferdsloven § 1 står det «Gravlegging skal skje i respekt for avdødes religion eller livssyn.» Dette er ingen rettighet, men pålegger LKF en plikt til noen holdninger. I takt med voksende mangfold i Lier bygda, vil behovet for mer kunnskap melde seg. Lier kirkelige fellesråd har sammen med andre fellesråd i nedre Buskerud årlige møter med DOTL (Drammen og omegn tros og livssyns- organisasjoner) i dialog om gravferdsforvaltningen jfr. Gravferdsloven 23.

Gravferdsforvaltningen er den del av de kirkelige handlinger som omfatter størst del av befolkningen. Livssynsnøytralt seremonirom ble bygget på Fosshagen og tatt i bruk sommer 2016. Ellers kan Drammen krematorium benyttes ved behov. Videre finnes det

ingen muslimske gravplasser i kommunen. Her har vi en avtale med Drammen kirkelige fellesråd om kjøp av gravplass til muslimer ved Skoger kirkegård. I 2017 hadde Lier kirkelige fellesråd to muslimske gravferder.

Utvidelse av Frogner gravplass er prosjektert av Rambøll i 2017. Utvidelsen er på 9 dekar som gir 650 kistegraver og 400 urnegraver. Prosjektleder er Geir Larsen i Lier Eiendomsselskap KF.

I forbindelse med utvidelsen av Frogner gravplass, vil også ferdigstillelsen av Frogner minnelund avsluttes.

Rambøll på befarig før prosjektering

Tranby kirke fikk i løpet av 2017 ny port, nytt gjerde og ny informasjonstavle til gravplassen. Videre ble parkeringsplassen reasfaltert.

Sjåstad har fått en ansiktsløftning ved at kirkebakken er planert og gjerdet er flyttet. Jf. s. 30

Tranby- ny port, nytt gjerde og ny informasjonstavle

Gjerdet flyttes på Sjåstad.

Gravplassene i Lier

Vi har fire gravplasser i Lier kommune: totalt 8560 plasser

- *Frogner kirkegård (4470 plasser)*
- *Tranby kirkegård (2199 plasser)*
- *Sylling kirkegård (1038 plasser)*
- *Sjåstad kirkegård (853 plasser)*

Vi får mange positive tilbakemeldinger på at gravplassene våre er velstelte og godt vedlikeholdt. Dette skyldes at vi har dyktige medarbeidere og tilstrekkelig med ressurser for å ivareta gravplassene på en god måte. Den største arbeidsmengden er fra april til september, så i denne perioden blir det tidvis innleid vikarer for å utføre de nødvendige oppgavene som gressklipping, stell av graver, beskjæring av hekker og trær osv.

Etterspørselen etter gravlegging på navnet minnelund er stigende. Vi ser også en økende tendens av bisettelser (kremasjoner) og færre jordbegravelser.

På alle våre fire gravplasser gis det tilbud om stellavtale (pynting av grav) mot betaling. I 2017 hadde vi 139 stellavtaler.

Det skal til enhver tid være ledige graver for minst 3 pst av kommunens befolkning (jfr. Gravferdslovens § 2) Siden folketallet i kommunen er 25731 er påkrevd antall ledige graver 771. Mao. Vi rigger oss for fremtiden, med høyde for befolkningsvekst.

Nye informasjonstavler er satt opp både ved Sylling og Tranby gravplasser.

Sjåstad minnelund

Sylling minnelund

Tranby minnelund

Informasjonstavle Sylling kirke

Historiske forpliktelser

Bygg forvaltning og vedlikehold er en stor utfordring for en organisasjon som skal sitte med ansvar for så kompliserte og til dels

Mer himmel på jorda

antikvariske bygninger som kirker. Lier kirkelige fellesråd har over flere år jobbet aktivt med å foreta grundige tilstandsanalyser, lagt planer og fulgt opp vedlikeholdsbehovene som vi i dag ser resultater av. Det bygningsmessige vedlikeholdet er meget godt, takket være i godt samarbeid og forståelse med kommunens politiske ledelse.

Kirkene fremstår som fyrtårn med stor kultur-historisk verdi, noe som gjør at Liungene er både stolte og glade i kirkene sine. Ansvar for kirkebygg nullstilles ikke av kirkeforliket som fra 2017 formelt skiller stat og kirke. Kulturminneloven sikrer dette

I 2017 var det ferdigstillingen av ytre rehabilitering av Sjøstad kirke som var prioritert. Herunder rampe, ny hoveddør og planering av kirkebakken. Per Otto Olsen har vært prosjektleder.

Ny dør på Sjøstad.

Videre ble det skiftet utvendig tak på Gullaug kirke, da taksteinen var nedslitt og utgjorde en sikkerhetsrisiko. Dette var tungt å svelge, da steinen som lå på taket hadde historisk verdi. Taksteinen som lå på taket var produsert på Gullaug forblaendstenfabrik, Drammen.

Gullaug før skifte av tak

Gullaug etter skifte av tak

Gammel takstein laget på Gullaug Forblaendstenfabrik

Mer himmel på jorda

Alterveggen ble lysnet med et malerstrøk og kirkeringen i Gullaug skaffet til veie 90 nye stoler. Gullaug kirke fremstår i dag innbydende, intim og personlig.

Hans Bernard Justad er godt fornøyd med stolene

Noen av medlemmene i kirkeringen i Gullaug

Hvordan tar Lier kirkelige fellestråd vare på kirkene våre?

I 2016 deltok Lier kirkelige fellestråd, i en nasjonal dugnad for å registrere av alt kirkeinventar (tekstiler, kunst, sølv, instrumenter mm.). Registreringene ligger på kirkesøk databasen. Kirkesok.no. Denne registreringen er et kontinuerlig arbeid som skal oppdateres, ved anskaffelse av nye gjenstander. Hensikten er å gjøre gjenstandene sporbare og dermed mindre omsettbare, slik at man kanskje kan unngå tyveri fra våre kirker. Videre får vi rabatt i forsikringen på alt som er registret i Kirkebyggdatabasen.

I 2017 var året for de store orgelreparasjonene. Både orglet i Tranby og i Sjøstad har blitt totalrenovert. Vi hadde fått signaler om at det var sopp i orgelet på Tranby. Det er forsket en del på sopp problematikk i orgler i Europa, men i Norge er dette en relativt ukjent problemstilling. Problemet har heller vært at det er for tørt innklima i kirkene i Norge. (Stein kirker). Siden oktober 2012 har vi hatt mulighet til å lese av både temperatur og fuktigheten i våre kirker. Årsakene til dårlig levevilkår for instrumentene kan være:

- Klimaskapte endringer
- Økt grad av isolering
- Nye oppvarmingssystem (fra vedovn til elektrisitet)
- Temperaturen går for raskt opp og ned.

Orglet i Tranby kirke totalrenoveres

Sylling kirke – sprekk i murveggen

På nasjonalt nivå er det satt ned en ressursgruppe som skal se på disse relasjonene og hvorfor sopp oppstår. Lokalt har vi satt opp fuktighetsmålere inne i orgelhusene som leses av hvert kvartal. Videre har vi en oversikt over fuktighet og temperatur på spillepulten. Det ligger et særlig ansvar på både kantor og kirketjener for å fange opp avvik og rapportere dette. Riktig temperatur, fuktighet og oppvarming tilstrebes, for å ivareta et godt bevaringsmiljø i kirkene.

Sylling kirke er bygget på bevegelig grunn. Dette gjør at vi gjennom flere år har tatt setningsprøver for å følge med på endringene og ser om det skal iverksettes tiltak.

Vår 2017 oppdaget kirketjener at vi hadde mus i en av våre kirke. Lier kirkelige fellestråd har tegnet en ett års avtale med Rentokil for å kartlegge mønster og fått hjelp til å forebygge.

Mer himmel på jorda

Brannvesenets inspektør er fornøyd med det de ser.

Lier kirkelige fellesråd har gode rutiner og internkontroller. Utbedring av samtlige avvik gjøres fortløpende etter interkontroll /termografering i alle våre kirker. Vi har hatt utbedringer av jordfeil på flere anlegg, samt at vi hadde en vannlekkasje på Gullaug i 2017. El tilsynet gjorde en grundig jobb hos oss og fant lite å sette fingeren på. Tvert imot fikk vi berømmelse for at alt var i god orden.

Energibruk

Alle våre kirker er tilknyttet et sentralt enøk system, som gjør at vi har mulighet for å senke temperaturen i kirkene når det ikke er aktiviteter der.

Lier kirkelige fellesråd har avtale med Bergen energi. Totalt forbruk 2017 var 400 176 kWh til en gjennomsnittlig kraftpris i 2017 på 22,4 øre/kWh. Snittprisen i 2017 lå 6 øre /kWh lavere enn spottprisen.

Strømforbruket generelt har gått opp fra 2016 til 2017 med 28 829 kWh. Vi har i 2017 justert grunnvarmen fra 3 grader til 6 grader og mot slutten av 2017 økt den til 11 grader. Dette er gjort for å gjøre forholdene mer gunstig for orglene våre, da for lav temperatur og for høy fuktighet øker risikoen for soppangrep. Vi håper at vi med å øke grunnvarmen i kirkene våre, reduserer sannsynligheten for sopp og skader på orglene. I Tranby kirke har luftfuktigheten sunket fra 57 til 50 på grunn av temperaturhevingen. For Sjøstad har luftfuktigheten sunket fra 63 til 51 og for Sylling har den sunket fra 68 til 58. For Frogner er det kun mindre endringer i både forbruk av strøm og luftfuktigheten.

Totalt strømforbruk 2017 for kirkene med kapeller og garasjer, sett i forhold til tidligere års forbruk.

Ansvar	Målepunktnavn	2011 kWh	2012 kWh	2013 kWh	2014 kWh	2015 kWh	2016 kWh	2017 kWh
LKF	Sylling kirke og kirkestue	61 440	60 960	61 140	62 940	75 780	75 444	69 182
LKF	Sjøstad kirke og kirkestue	43 200	54 450	59 900	52 600	52 700	57 483	66 580
LKF	Lierskogen kirke	38 652	45 045	32 049	28 332	30 247	30 741	45 566
LKF	Gullaug kirke	18 637	17 737	19 824	15 773	17 675	20 324	24 330
LKF	Frogner kirke	94 365	84 429	77 440	66 789	38 610	43 003	43 177
LKF	Frogner kirke, benkevarmere						44 779	43 912
LKF	Frogner kapell og garasje	39 820	43 480	46 898	46 465	50 211	52 287	52 626
LKF	Tranby kirke og kapell	60 000	50 770	45 350	41 900	46 150	47 286	54 803
LKF	SUM	356 114	356 871	342 601	314 799	311 373	371 347	400 176

Tall og tale

Der er noget fint og forstandigt ved tal. De véd, hvad de vil, og de gør, hvad de skal. Piet Hein

Kirkelig statistikk: Årsstatistikk rapporteres årlig til SSBs statistikkbase i KOSTRA (KOMMUNE – STAT- RAPPORTERING). Denne ligger til grunn for KIFO tilstandsrapport som henviser til på side 3.

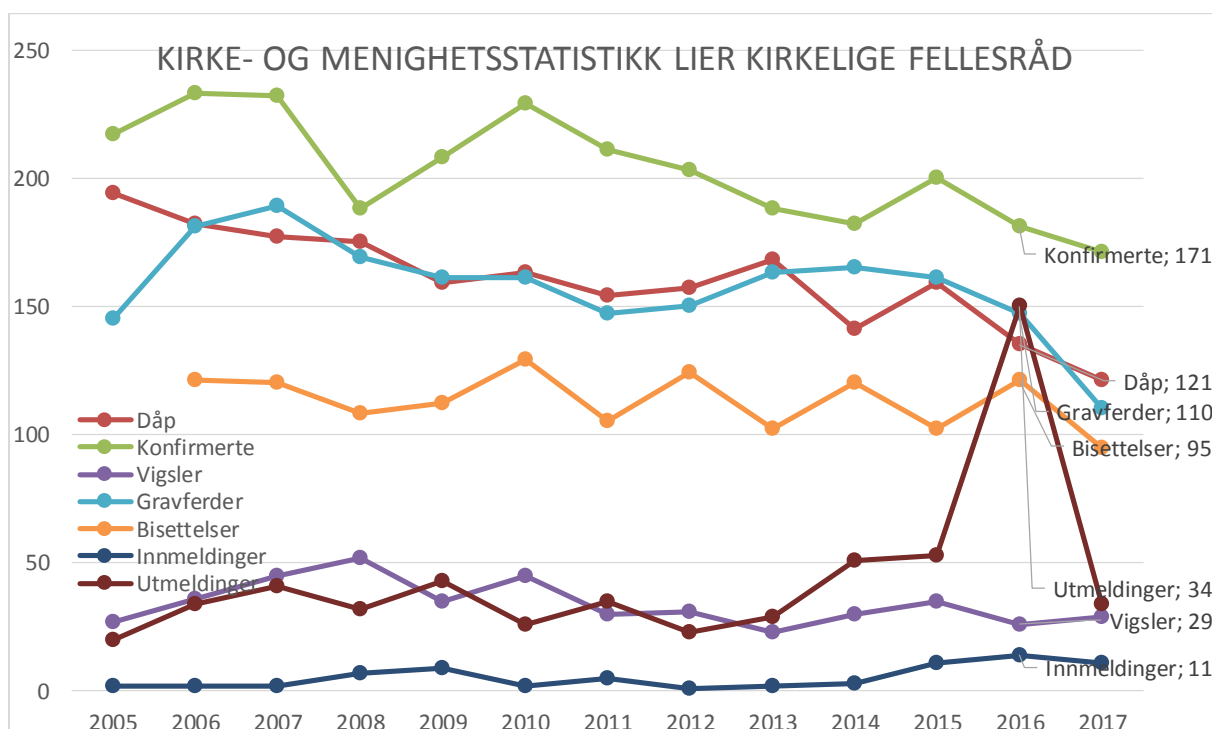
Kirke og menighetsstatistikk for Frogner, Tranby, Sylling og Sjøstad													
FROGNER MENIGHET	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall gudstjenester												57	64
Gjennomsnitt tilstede gudstj.	113	121	95	117	102	103	106	96	97	89	104	107	102
Dåp	105	85	85	93	74	78	77	79	84	65	75	71	71
Konfirmerte	88	92	87	78	65	96	97	95	79	82	91	75	86
Vigsler	14	18	22	21	19	24	15	15	9	15	15	8	17
Gravferder	80	90	109	99	79	81	69	78	82	78	87	76	82
Bisettelser		57	65	56	58	60	48	62	51	46	50	67	60
Innmeldinger	2	0	1	1	7	1	5	1	1	2	4	8	10
Utmeldinger	9	15	14	14	23	7	22	13	17	19	24	85	33

TRANBY MENIGHET	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall gudstjenester												52	49
Gjennomsnitt tilstede gudstj.	130	108	107	107	116	118	119	106	125	128	127	123	106
Dåp	61	59	58	52	59	50	48	43	54	54	58	49	35
Konfirmerte	93	101	110	80	102	98	87	71	65	76	85	76	58
Vigsler	7	10	14	16	11	11	3	11	10	5	13	13	9
Gravferder	41	59	46	48	57	47	49	43	51	54	44	46	39
Bisettelser		32	21	30	29	36	28	33	21	41	22	39	26
Innmeldinger	0	2	1	3	2	1	0	0	1	1	6	5	1
Utmeldinger	10	14	19	14	14	15	8	7	10	23	19	48	19

SYLLING MENIGHET	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall gudstjenester												26	33
Gjennomsnitt tilstede gudstj.	73	71	75	72	68	90	75	87	102	67	65	82	71
Dåp	8	14	14	15	10	17	12	19	15	19	14	7	11
Konfirmerte	17	20	18	13	18	20	15	23	24	10	12	23	13
Vigsler	5	4	7	11	2	7	6	2	3	6	5	2	1
Gravferder	14	14	22	7	18	17	13	18	15	19	18	9	17
Bisettelser		14	22	7	18	17	13	18	15	19	18	7	4
Innmeldinger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4
Utmeldinger	1	4	3	2	3	2	2	2	1	4	3	10	8

SJÅSTAD MENIGHET	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall gudstjenester												16	17
Gjennomsnitt tilstede gudstj.	57	78	77	80	86	86	83	84	91	68	75	73	104
Dåp	20	24	20	15	16	18	17	16	15	3	12	8	4
Konfirmanter	19	20	17	17	23	15	12	14	20	14	12	7	14
Vigsler	1	4	2	4	3	3	6	3	1	4	2	3	2
Gravferder	10	18	12	15	7	16	16	11	15	14	12	16	11
Bisettelser		18	12	15	7	16	16	11	15	14	12	8	5
Innmeldinger	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Utmeldinger	0	1	5	2	3	2	3	1	1	5	7	7	3

SAMLET KIRKE OG MENIGHETSSTATSTIKK Frogner, Tranby, Sylling og Sjøstad menigheter													
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall gudstjenester												151	153
Dåp	194	182	177	175	159	163	154	157	168	141	159	135	121
Konfirmerte	217	233	232	188	208	229	211	203	188	182	200	181	171
Vigsler	27	36	45	52	35	45	30	31	23	30	35	26	29
Gravferder	145	181	189	169	161	161	147	150	163	165	161	147	110
Bisettelser		121	120	108	112	129	105	124	102	120	102	121	95
Innmeldinger	2	2	2	7	9	2	5	1	2	3	11	14	11
Utmeldinger	20	34	41	32	43	26	35	23	29	51	53	150	34

Andre generelle og interessante tall fra kirkestatistikken:

Lier kommunes befolkning er pr. 01.01.2017 beregnet til 25 740 og av disse er 17 340 medlemmer av Den norske kirke. (Dvs. ca. 67 % av innbyggerne) Våre menigheter har følgende fordeling på medlemstall:

Sokn	Antall innbyggere (2016 tall)	Antall medlemmer i DnK	Antall medlemmer i % av antall innbyggere
Frogner	12 915	8 884	68,8%
Sjøstad	2 418	1 052	43,5%
Sylling	1 944	1 368	70,4%
Tranby	8 463	5 698	67,3%
Anhørige		338	
Sum	25 740	17 340	67,4%

I 2017 registrerte Lier kirkelige fellesråd 34 utmeldelser og 11 innmeldelser.

Økonomi

Statlig og kommunale bevilgninger utgjør størstedelen av inntektene til Lier kirkelige fellesråd. Rammetilskuddet fra Lier kommune utgjorde for 2017 kr 11 778 000 for drift og utgjorde kr 8 073 000 på investering. I tillegg mottok fellesrådet statlig tilskudd til lønn (via bispedømmerådet) for trosopplæring, diakon og kateket. Den største utgiftsposten i vårt budsjett er lønn til ansatte, deretter kommer drift, vedlikehold og bygging av kirkegårder. De økonomiske forpliktelser Lier kommune har, er regulert i Kirkelovens § 15.

Lier kirkelige fellesråd opplever god dialog, hyggelige møtepunkter og tillit fra kommunens side. Dette setter vi stor pris på og vi ønsker å videreutvikle dette samarbeidet, slik at utfordringer kan løses i fellesskap til fellesskapets beste.

Regnskap og revisjon:

Det vises til et årsregnskap med et brutto driftsresultat på kr 677 765 og et netto driftsregnskapet på kr 1 167 827. Investeringsregnskapet viser avsetninger på kr 4 055 510. Dette skyldes at vi ikke har kommet i gang med utvidelsen av Frogner gravlund, samt nytt HC/WC på Tranby. Utvidelsen av Frogner gravplass er satt i gang i februar 2018 og forventes avsluttet i løpet av året. HC/WC på Tranby kirke vil bli igangsatt våren 2018. Dette arbeidet forventes å bli avsluttet i løpet av høsten 2018. LKF tar forbehold om revisors godkjenning av regnskapet.

Konsolidering og nye utfordringer

Kirken står overfor store utfordringer i årene som kommer – organisasjonsmessig, økonomisk, i forhold til indre og ytre meningsbrytninger og i forhold til en samfunnsutvikling hvor vi skal inkludere og utvikle dialog med mennesker med annen kulturell og religiøs bakgrunn.

1. *Ny tros- og livssyns politikk* – var på høring i høsten 2017. Hensikten med høringsutkastet er å ha et klart fokus på målet om en helhetlig rammelov som kan favne alle tros- og livssynssamfunn. Det er forslag om et eget kapittel vedr Den norske kirke i loven, hvor det bl.a. foreslås endring i lovfestede organer, endringer i finansieringsordningen mv. Fellesråd og kirkeverge har gitt høringsuttalelser.
2. *Kommunereform* – Kommunereformen er viktig for kirken så lenge det er en direkte kobling mellom kommunens finansiering og kirken. Dette er hjemlet i kirkeloven §5 og §15. I høringen i 2015 ønsket 96 % å fortsette med kommunal finansiering. For Lier ser det ut til at vi får lov til å stå alene, men siste ord er ikke sagt her. Deler av Tunsberg bispedømme slår seg sammen. På bakgrunn av kommunesammenslåinger, har KA satt i gang arbeid med å slå sammen fellesråd. Hensikten er å få større enheter med større fagmiljøer, da små enheter blir ofte svært sårbare.
3. *Ny kirkeordning* – Kirken fikk fra 1.1.2017 overført arbeidsgiveransvaret for prestene. Diskusjonen går på hvor mye staten skal bestemme og hvor mye Kirkemøte skal organisere den fremtidige kirken. Det som alle parter enes om er å opprettholde målsettingen om en felles arbeidsgiverlinje. Prestene har pr i dag en annen arbeidsgiverlinje enn øvrige ansatte i fellesrådet.

Lokale utfordringer i Lier kirkelige fellesråd:

- *Omstilling og endringsprosesser* har preget 2017 i likhet med foregående år. Lier kirkelige fellesråd er fremoverlent. Vi har tatt det digitale grepet og jobber for å implementere verktøyene på en god måte. Det å sikre trygghet under omstilling har både ansatte, tillitsvalgte og ledere samarbeidet om. Målet med digital satsing er forenkling – fornying – forbedring. Vi er ikke i mål, men vi er i bevegelse.

Mer himmel på jorda

- Vi kan bli bedre på samhandling og lære av våre erfaringer. Kontinuerlig jobbing med samhandling og arbeidsflyt skal også ha fokus i 2018.
- Hoved utviklingen med synkende oppslutning på dåp og medlemstall er utfordrende, og må løftes opp.

Oppsummering

Oppsummert kan vi si at situasjonen kirken i Lier befinner oss i er tøff. Vi må være bevisst på hva vi faktisk gjør. Innblikk, innsyn og engasjement er ønsket. Det er mange spørsmål. Hvilke utfordringer ser vi?

- Identitet – hva er kirken i Lier? Hvorfor er vi til? Kirkeloven gir oss et særlig ansvar for lokal samfunnet. Vi har en historie å fortelle. Utfordringen er å finne balansen mellom å bevare identitet, samtidig som verden endrer seg. Hvordan klarer vi å beholde det som er viktig.
- Maktfordeling – Roller, ansvar, oppgaver må tydeliggjøres og beskrives på de ulike nivå. Det å finne balansen her, brukes det mye tid på.
- Kulturen i kirken er god. Den skal være profesjonell og inneha kompetansen som kreves. Vi leverer spesielt godt på gravferdsforvaltningen. Noe av grunnen til det tror jeg ligger i tradisjoner og samspill. Helheten gir resultater.
- Prosessene skal være tillitsvekkende og grundige. Alt det ikke er behov for må strykes. Målet er å vitalisere virksomheten. Dette skjer gjennom at gamle forskrifter blir fornyet i nye instruksjoner og lovhjemler.
- Bruker adferden endres, hvordan er kirkens vilje til å ta inn over seg dette. Er vi villige til å omstille oss?
- Frivilligheten er ikke noen selvfølge. Folk er travle. For å rekruttere frivillige trengs god struktur og oppfølging. «What's in it for me?» parolen blir bare mer og mer gjeldende.
- Nye krav til personvern trer i kraft mai 2018. Dette må implementeres i organisasjonen.
-

Satsingsområder

Kompetanseheving

Kontinuerlige endringer krever påfyll av kompetanse og kunnskap. Behovet blir ikke mindre. Det å «jobbe smart, not hard» er fortsatt et mål. Utfordring med å rekruttere kvalifiserte søkere til kirkelige stillinger er fortsatt tilstede.

IKT satsing

Elektronisk arkivering ble tatt i bruk fra 2016. Hensikten har vært å oppfylle lovpålagte krav med tanke på arkivering og offentlig forvaltning. Datasikkerheten er ivaretatt gjennom vår data behandleravtale med Kirkepartner og ivaretar de nye lovkrav som kommer i forbindelse med lovgivningen innen GDPR mai 2018. For det tredje ligger muligheten der for å dele erfaringer og informasjon. Det kan gi alle et løft. Og for det fjerde, vi tar vare på dokumenter som kan bli kulturminner i fremtiden.

Vi har fått på plass egne datalinjer og trådløse aksesspunkt til våre menighetshus, kirkestuer og Fosskvartelet. I våre kirkebygg er det ikke internett tilgang p.t.

Anskaffelse av nye telefonløsninger var planlagt å skje i 2017. Dette skjedde ikke da vi innså at behovet for klargjøring rundt regelverket var større enn vi først antok. Vi har håp om å få dette på plass før sommer 2018. Målet er å samordne kommunikasjonen, slik at uansett hvor en er (på kirkegården, i kirken eller på kontoret) kan en hente opp informasjonen en trenger. Vi håper med dette å gi en bedre service og tilgjengelighet for befolkningen i Lier.

Mer himmel på jorda

Satsingen på digitale publiseringsløsninger gjennom hjemmeside, Facebook og intranett pågår for fullt. Redaksjonsforum har gjennomført 4 møter hvor fokus ligger på å utvikle, forbedre og forenkle våre hjemmesider til brukernes beste. Målet har hele tiden vært å synliggjøre alle aktiviteter, tiltak og arrangementer som skjer i kirken i Lier.

Prosjekt samhandling i samarbeid med IA rådgivere fra NAV har vært en interessant prosess. Stabene, faggruppene og den enkelte har brukt mye tid og ressurser på hvordan kan vi samhandle og kommunisere bedre. Sammen er vi best. Dette er en kontinuerlig prosess, hvor det nå er opp til oss å bruke de handlingsplaner og de mål vi satte oss. Disse dokumentene skal være levende og ledende for hvordan vi skal ha det hos oss.

Prosjekt arbeidsfellesskap ble startet 2017. Hensikten er å bedre samarbeidsrelasjoner for alle ansatte, samtidig som best mulig drift og bruk av ressurser er tilsiktet. I 2017 var ble 1. fase av forprosjektet gjennomført hvor menighetsrådene, tillitsvalgt, prost og kirkeverge var i arbeidsgruppen. Det ble avholdt 2 møter, og fremlagt en rapport til Fellesrådet. Fase 2. av forprosjektet skal gjennomføres i 2018 hvor de ansatte har en større grad av involvering og hvor ekstern hjelp innhentes.

Bevaringsplan

Bevaringsplan for verneverdige gravminner er avsluttet. Planen er godkjent av Lier kirkelige fellesråd, og er sendt Lier kommune og Fylkeskommunen til orientering.

Utvidelse av Frogner gravplass

Utvidelse av Frogner gravplass har lagt prosjekteringsfasen bak seg. I 2018 blir det gjennomføringen og slutføringen av prosjektet som det skal måles på. Målet er at Bekkevold Landskap AS skal levere en velfungerende og estetisk pen gravplass som passer inn i kulturlandskapet rundt kirken.

HC/WC Tranby kirke er prosjektert i 2017 og skal gjennomføres og slutføres i 2018.

Samhandling med kommunen

Samhandling med Lier kommune er viktig. Kommunen tilsatte i 2017 Sikke Næsheim som ny kommunalsjef for Kirken i Lier. Vi har kontinuerlig fokus på å legge til rette for at kirken i Lier skal ha handlingsrom og utviklingsmuligheter. I dette ligger grunnsteinen. Kirken i Lier leverer gode tjenester av høy kvalitet og står for noe. Herunder støttes organiseringen som gir mest mulig ressurser til kirkens kjerneoppgaver og det utadrettede arbeidet. Lier kirkelige fellesråd deltar gjerne på fellesarrangement slik som Lierdagene, eplefestivalen, St. Hallvard dagen og andre kulturarrangement.

Veien videre

Og hvilken retning kommer kirken i Lier til å ta i debatten om de store og små spørsmål i fremtiden? Den norske kirke og kirken i Lier står foran store utfordringer. Jeg har tro på at vi skal få det til sammen. Vi samarbeider godt, vi har tillit til hverandre. Stolte av det vi får til sammen. Vi stiller opp for hverandre og er gode sammen. I 2017 arrangerte vi frivillighetsfest for alle som i smått eller stort har det frivillige engasjement. Tillit, fellesskap og raushet må heies frem. Vi skal bygge menighet. La oss heie frem de som finner gode, kreative ideer. Det er et felles ansvar å se om vi selv skal benytte muligheten til å ta initiativ og ansvar. Vi skal arbeide sammen for at kirka i Lier blir en viktig premisslegger, en aktør som samler, som skaper trygghet, dialog og tilhørighet. La oss dyrke mangfoldet.

Mål og resultater er viktig tenkning

Hvilke oppgaver skal løses? Hva etterspørres? Kirkens primæroppgaver er gudstjenester og kirkelige handlinger. Deretter kommer trosopplæringsoppgaver, med å gjøre Jesus kjent blant alle Liungene.

Visjonen

Vårt mål er at innbyggerne i Lier skal føle seg sett – omfavnet - utfordret av kirken. Med andre ord vil vi at vi er en synlig kirke med tilstedeværelse i lokalmiljøet og har et levende frivillig engasjement.

Strategi

Opplevelsen av mening og tilhørighet blir essensiell. Kirken skal være et godt sted å være. Derfor vil kontinuerlig jobbing med kulturstyring i Lier kirkelige fellesråd ha fokus også i 2017.

Viktige verdier for Lier kirkelige fellesråd er å skape:

- En kompetent, robust og effektiv kirkeadministrasjon som er demokratisk forankret
- Et mangfoldig, trygt og skapende arbeidsmiljø
- En rekrutterende arbeidsplass
- Opprettholde og motivere frivillige

Alteret i Sylling kirke

Økonomisk oversikt – Driftsregnskapet

	Note	Regnskap	Reg. budsjet	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Driftsinntekter					
Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter		1 482 819,00	1 187 000,00	1 187 000,00	1 365 322,00
Salg av driftsmidler/fast eiendom		0,00	0,00	0,00	0,00
Refusjoner/overføringer		1 851 264,33	1 237 888,00	1 108 000,00	1 548 554,90
Kalk. Inntekt ved komm.tj.ytingsavtale	2	345 000,00	370 000,00	370 000,00	504 700,00
Statlige tilskudd	11	2 392 322,00	2 433 000,00	2 433 000,00	2 382 883,00
Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	2	11 778 000,00	11 411 000,00	11 411 000,00	10 841 000,00
Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd		19 573,00	0,00	0,00	10 000,00
Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler		86 855,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Sum driftsinntekter		17 955 833,33	16 653 888,00	16 524 000,00	16 667 459,90
Driftsutgifter					
Lønn og sosiale utgifter	3	10 405 769,29	10 867 888,00	10 867 888,00	9 917 364,92
Kjøp av varer og tjenester		4 640 385,14	3 972 000,00	3 972 000,00	3 543 841,70
Refusjoner/overføringer		1 651 848,47	1 514 000,00	1 805 440,00	1 428 974,00
Kalk.utg. ved komm. tj.ytingsavtale	2	345 000,00	370 000,00	370 000,00	504 700,00
Tilskudd og gaver		235 065,40	380 000,00	380 000,00	255 918,46
Sum driftsutgifter		17 278 068,30	17 103 888,00	17 395 328,00	15 650 799,08
Brutto driftsresultat		677 765,03	-450 000,00	-871 328,00	1 016 660,82
Renteinntekter, utbytte		490 062,19	450 000,00	450 000,00	484 016,35
Mottatte avdrag på utlån		0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutgifter og låneomkostn.		0,00	0,00	0,00	228,00
Avdrag på lån		0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån, kjøp av aksje, andeler og lignende		0,00	0,00	0,00	0,00
Netto finansinntekter/-utgifter		490 062,19	450 000,00	450 000,00	483 788,35
Avskrivninger	7	1 685 574,64	0,00	0,00	1 602 001,14
Motpost avskrivninger	7	1 685 574,64	0,00	0,00	1 602 001,14
Netto driftsresultat		1 167 827,22	0,00	-421 328,00	1 500 449,17
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av utdisponert fra tidl. År (overskudd)	9	2 043 487,17	2 043 487,00	0,00	520 890,26
Bruk av disposisjonsfond		0,00	0,00	421 328,00	543 038,00
Bruk av bundne fond	5	47 933,39	0,00	0,00	0,00
Sum bruk av avsetninger		2 091 420,56	2 043 487,00	421 328,00	1 063 928,26
Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)		0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til disposisjonsfond	5	2 043 487,17	2 043 487,00	0,00	520 890,26
Avsetninger til bundne fond		0,00	0,00	0,00	0,00
Overført til investeringsregnskapet	9	200 000,00	0,00	0,00	0,00
Sum avsetninger		2 243 487,17	2 043 487,00	0,00	520 890,26
Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)		1 015 760,61	0,00	0,00	2 043 487,17
Regnskapsmessig merforbruk (underskudd)		0,00	0,00	0,00	0,00

Økonomisk oversikt - Investeringsregnskapet

	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	7	3 904 883,85	5 836 666,00	18 480 000,00	7 220 167,37
Renteutgifter, låneomkostninger		0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån (ekstraord.)		0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån, kjøp av aksjer, andeler og lignende	4	50 837,00	0,00	0,00	47 115,00
Dekning av tidl.års udekket		0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	5	4 055 510,00	4 055 510,00	0,00	4 500 000,00
Årets finansieringsbehov		8 011 230,85	9 892 176,00	18 480 000,00	11 767 282,37
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler		0,00	0,00	0,00	0,00
Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.		0,00	0,00	0,00	0,00
Refusjoner		200 000,00	0,00	0,00	0,00
Moms generell komp.ord.inv.	7,8	780 526,78	0,00	0,00	1 794 882,69
Tilskudd til investeringer	2	8 073 000,00	8 073 000,00	8 073 000,00	8 600 000,00
Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)		0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering		9 053 526,78	8 073 000,00	8 073 000,00	10 394 882,69
Overført fra driftsbudsjettet		200 000,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	5	0,00	1 819 176,00	10 407 000,00	1 372 399,68
Bruk av tidligere års udisponert		0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering		9 253 526,78	9 892 176,00	18 480 000,00	11 767 282,37
Udekket/udisponert		1 242 295,93	0,00	0,00	0,00